

OGLASNIK LAVANTINSKE ŠKOFIJE

Vsebina: 76. Visoka bogoslovna šola v Mariboru.

76.

Visoka bogoslovna šola v Mariboru.

Na podstavi § 42., točke 6., finančnega zakona za l. 1939./40., § 1., odst. 1., uredbe o proračunskih dvanajstinah za mesece april, maj, junij in julij 1940. in § 1. uredbe o proračunskih dvanajstinah za mesece avgust, september, oktober, november in december 1940. ter januar, februar in marec 1941. predpisujem v soglasju z ministrskim svetom tole

uredbo o visoki bogoslovni šoli v Mariboru.***I. Splošne določbe.**

Člen 1.

Dosedanje bogoslovno učilišče v Mariboru je poslej državni zavod za visoko bogoslovno izobraževanje kandidatov za katoliško duhovništvo z nazivom: Visoka bogoslovna šola v Mariboru.

Naloga te šole je:

1. da daje svojim slušateljem visoko bogoslovno izobrazbo za duhovniška zvanja in za veroučitelje na ljudskih, meščanskih, srednjih in strokovnih šolah;
2. da goji in podpira bogoslovne nauke in nauke, ki so v zvezi z njimi;
3. da uvaja slušatelje v poznavanje virov in jih uči znanstvenega raziskovanja in dela.

Člen 2.

Ta šola je zavod, ki daje visoko teološko strokovno izobrazbo. Diploma te šole daje pravico do napredovanja v državni in samoupravni službi za vsa zvanja, za katera se zahteva diploma o dovršeni bogoslovni fakulteti.

Člen 3.

Ta šola je posebna pravna oseba. Kot taka lahko pridobiva nepremičnine in premičnine, sklepa pravne posle in deduje po predpisih pozitivnega prava.

Šola sprejema dediščine, darila in ustanove lahko samo s pravnoodobroto popisa.

Ustanove v korist te šole se štejejo za prosvetne.

Šolska imovina se more odsvojiti samo proti popolni odškodnini.

Šolsko imovino upravlja učiteljski zbor, katerega sklepe izvršuje kot nakazovalec rektor šole, in to pod vrhovnim nadzorstvom ministra za prosveto.

Za odsvojitvev nepremičnin in za izdatke nad 10.000 din je potrebna predhodna odobritev ministra za prosveto.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 31. avgusta 1940, št. 199/LXVII/573. Upoštevani so tudi popravki, objavljeni v »Službenih novinah« z dne 5. oktobra 1940, št. 229/LXXX-A/700. Službeni list, 16. oktobra 1940, 83. kos, str. 858.

Rektor predloži na koncu vsakega leta ministru za prosveto poročilo o stanju in gibanju šolske imovine obenem s prepisom inventarja in blagajniškega dnevnika.

Člen 4.

Ta šola se vzdržuje iz državnega proračuna. Za njeno vzdrževanje veljajo povsem predpisi zakona o državnem računovodstvu.

Nakazovalec II. stopnje za to šolo je njen rektor, računodajnik pa sekretar.

Učiteljski svet predloži na koncu vsakega šolskega leta ministru za prosveto obrazložen proračunski predlog.

Člen 5.

Ta šola je pod nadzorstvom ministra za prosveto, ki ga opravlja neposredno ali po svojih odposlancih.

Škof nadzoruje osebno ali po svojih odposlancih delo v šoli radi kontrole, ali se sklada s predpisi rimskokatoliške vere.

Pristojni škof prekliče lahko svojo oceno o verski sposobnosti učitelja, čigar šolsko delo ali vedenje ni v skladu s predpisi rimskokatoliške vere. V takem primeru sme rektor učitelja odstraniti od dolžnosti, dokler ne odloči minister za prosveto dokončno.

Člen 6.

V svojem dopisovanju in izdajanju listin se je šola dolžna držati predpisov, ki veljajo za državno in šolsko administracijo.

Šola ima pečatilo z likom svojega patrona in pečat z državnim grbom.

Dopisovanje šolske uprave z državnimi, samoupravnimi in cerkvenimi napravami je poštnine prosto.

II. Šolsko oblastvo.

Šolsko oblastvo sta: Člen 7.

1. rektor in 2. učiteljski zbor.

Člen 8.

Rektor je eden izmed rednih profesorjev šole, ki se odredi na to dolžnost s kraljevim ukazom na predlog ministra za prosveto na nedoločen čas. Rektorja izvoli učiteljski zbor.

Rektor je starešina šole. Rektor vodi šolo, jo predstavlja in pravno zastopa. Skrbi za pouk, red v šoli in za administracijo. Je nakazovalec za izvrševanje državnega proračuna in pravnih poslov šolske imovine. Je neposredni starešina vseh učiteljev in drugega osebja na šoli.

Rektor mora enkrat na leto predložiti ministru za prosveto izčrpno poročilo o delu in redu na šoli in o vsem, kar bi minister od njega zahteval.

Rektor dobiva za opravljanje te dolžnosti poseben honorar, ki ga določi minister za prosveto.

Rektorja nadomešča po potrebi po činu najvišji profesor.

Člen 9.

Učiteljski zbor so rektor in vsi profesorji šole. Docenti imajo pri odločanju pravico do posvetovalnega glasu. Po potrebi sme pozvati rektor v učiteljski zbor tudi honorarne učitelje in imajo le-ti tedaj posvetovalni glas.

Učiteljski zbor odloča v primerih, ki so mu naloženi po tej uredbi ali po kakem drugem predpisu.

Učiteljski zbor se je dolžen posvetovati in formulirati svoje mnenje v vseh predmetih, katere mu pošlje rektor ali škof o vprašanih verske in moralne vzgoje in izobraževanja ali pa minister za prosveto. Druga oblastva smejo zaprositi za mnenje zbora samo preko ministra za prosveto.

Za sklepčnost je potrebno, da se skličejo vsi profesorji k seji, da je predmet v vabilu postavljen na dnevni red, da prisostvujeta posvetovanju dve tretjini skupnega števila profesorjev in da glasuje za sklep nadpolovična večina.

III. Učitelji.

Člen 10.

Učitelji šole so: redni profesorji, izredni profesorji, docenti in honorarni učitelji.

Na tej šoli so lahko: trije redni, trije izredni profesorji in štirje docenti. Število honorarnih učiteljev je odvisno od potrebe in proračunskih sredstev.

Za eno stolico se postavi lahko samo en profesor ali docent.

Člen 11.

Za rednega profesorja se lahko postavi kdor spolnjuje tele pogoje:

a) da je napravil doktorat na državni univerzi v kraljevini ali na pa-peževi univerzi ali da je nostrificiral inozemsko doktorsko diplomu;

b) da se je odlikoval s svojimi znanstvenimi in strokovnimi deli;

c) da ima odobritev pristojnega rimskokatoliškega oblastva za predavanje na tej šoli.

Postavlja se s kraljevim ukazom na predlog ministra za prosveto po poprejšnji izvolitvi v učiteljskem zboru.

Če zbor nima dveh rednih profesorjev ali če se ta dva profesorja glede izvolitve predlaganega kandidata ne zedinita, predlaga minister za prosveto kandidata za imenovanje.

Redni profesor se voli po natečaju, ki ga razpiše rektor. Izjemoma se lahko tudi brez natečaja izvoli za rednega profesorja izredni profesor, ki je v tem zvanju že več ko tri leta.

Člen 12.

Za izrednega profesorja se lahko postavi kdor spolnjuje pogoje iz točk a) in c) prednjega člena in je s svojimi dotlej objavljenimi deli dokazal, da je zmožen delati samostojno v znanosti ali stroki.

Postavlja se s kraljevim ukazom na predlog ministra za prosveto po poprejšnji izvolitvi v učiteljskem zboru. Volitve se udeležijo redni in izredni profesorji.

Izredni profesorji se volijo samo po natečaju.

Člen 13.

Za docenta se lahko postavi kdor spolnjuje pogoje iz točk a) in c) člena 11. in učiteljski zbor o njem spozna, da po dotlej objavljenih znanstvenih delih lahko znanstveno obdela predmet, za katerega se voli.

Docent se postavlja s kraljevim ukazom na predlog ministra za prosveto po poprejšnji izvolitvi v učiteljskem zboru. Volitve se udeležijo redni in izredni profesorji, o kandidatu pa se mora zaslišati predhodno tudi še mnenje docentov. Docent se voli po natečaju in nadomešča volitev po natečaju državni strokovni izpit (§ 298. zakona o uradnikih v zvezi s § 20. zakona o univerzah).

Člen 14.

Če profesorji in docenti ne morejo opravljati pouka iz posameznih predmetov, predlaga lahko učiteljski zbor ministru za prosveto, da postavi za te predmete določeno osebo kot honorarnega učitelja.

Honorarni učitelji morajo biti strokovnjaki za predmet, katerega pouk se jim poverja. Spolnjevati morajo pogoje iz točke c) člena 11. te uredbe.

Rektor, profesorji in docenti ne morejo biti istočasno tudi honorarni učitelji te šole, dokler so v aktivni službi.

Člen 15.

Stalni učitelji te šole so dolžni imeti na teden najmanj 8, največ pa 12 ur predavanja in vaj in morajo vršiti vse tiste dolžnosti, katere jim rektor določi. Zlasti morajo skrbeti za to, da se obdela celokupna snov, ki se predava iz njihovega predmeta na bogoslovni fakulteti.

Člen 16.

Za postavljanje učiteljev te šole veljajo predpisi zakona o uradnikih. Učitelji morajo biti duhovniki katoliške veroizpovedi in državljani kraljevine Jugoslavije. Honorarni učitelji stranskih predmetov ni treba da bi bili duhovniki.

Učiteljska zvanja se razvrščajo:

a) zvanje rednega profesorja v IV. polož. skupino 1. stopnje, III. skupino 2. in 1. stopnje in II. skupino 2. stopnje;

b) zvanje izrednega profesorja v V. položajno skupino in IV. položajno skupino 2. in 1. stopnje;

c) zvanje docenta v VII., VI. in V. položajno skupino.

Za pridobitev najnižje skupine teh zvanj veljata odstavka 4. in 5. § 49. zakona o uradnikih.

Osebam, ki se postavijo za učitelje in uradnike te šole, se prizna kot efektivni čas za pokojnino tisti čas, ki so ga prebili v verski ali versko-prosvetni službi, in to po pogojih § 47. finančnega zakona za l. 1939./40.

IV. Administrativno in ostalo osebje.

Člen 17.

Neposredno so podrejeni rektorju: sekretar in potrebno število dnevničarjev in dnevnicarjev.

Sekretar je delovodja šole, računodajnik in ekonom šole in je kot tak odgovoren za delo in red v šolski pisarni, zgradbi in blagajni. Imeti mora srednješolsko izobrazbo (§ 45., odst. 2., uradniškega zakona) in se razporeja njegovo zvanje od IX. do V. položajne skupine. Če ima sekretar fakultetno ali njej enako višjo strokovno izobrazbo, se razporeja njegovo zvanje od VIII. do IV. položajne skupine 2. stopnje. Dolžnost sekretarja izvršuje lahko tudi uradniški pripravnik. Sekretar se postavlja po predlogu rektorja šole.

Dnevničarje in dnevnicarje postavlja rektor v mejah proračunskih mest in odprtih kreditov.

V. Slušatelji.

Člen 18.

Ta šola ima samo redne slušatelje.

Za rednega slušatelja se sprejme samo tista oseba moškega spola katoliške veroizpovedi, ki je napravila višji tečajni izpit na državni klasični

gimnaziji ali gimnaziji s pravico javnosti. Kdor je napravil ta izpit na drugih srednjih šolah s pravico javnosti, se lahko sprejme za rednega slušatelja pogojno, če napravi v štirih semestrih dopolnilni izpit iz latinskega in grškega jezika v obsegu za osem razredov klasične gimnazije. Ta izpit se opravlja pred komisijo, ki jo odredi rektor izmed učiteljev šole.

Poleg rednih slušateljev ima šola lahko tudi hospitante. O sprejemu hospitantov odloči učiteljski zbor. Semestri hospitiranja se ne štejejo v redno učenje.

Člen 19.

Kdor je po opravljenem višjem tečajnem izpitu poslušal bogoslovne nauke na višjih bogoslovnih šolah, se lahko sprejme za rednega slušatelja z odobritvijo učiteljskega zbora, ki določi za vsak primer posebej, v kateri letnik naj se sprejme in ali in s katerimi dopolnilnimi izpiti.

Kdor se je prej učil na kaki nebogoslovni fakulteti v kraljevini in ima predpisani višji tečajni izpit, se sme sprejeti za rednega slušatelja z odobritvijo učiteljskega zbora, ki mu lahko prizna največ dva semestra; mora pa napraviti izpite iz vseh predmetov, ki so predpisani s to uredbo.

Kdor se je prej učil na tujih univerzah ali visokih šolah, ima pa predpisani višji tečajni izpit, se sme sprejeti za rednega slušatelja z odobritvijo učiteljskega zbora, ki mora poprej pregledati predloženo zrelostno izpričevalo in po tem odločiti, ali prijavitelja sprejme in ali mu prizna vse ali samo posamezne semestre prejšnjega učenja in izpite, pri čemer mora upoštevati tudi vzajemnost. Če je taka oseba jugoslovanski državljan, mora imeti izpričevalo o višjem tečajnem izpitu, ki je veljavno v kraljevini Jugoslaviji.

Člen 20.

Minister za prosveto predpiše po zaslišanju učiteljskega zbora pravila o vpisu na šolo, razvidovanju slušateljev in vedenju slušateljev.

Člen 21.

Slušatelji in hospitanti so se dolžni držati šolskih predpisov, zlasti pravil o vedenju.

Vsaka prekršitev teh pravil ima za posledico disciplinske kazni.

Disciplinske kazni so téle: opomin, ukor, odstranitev s šole za en semester, odstranitev za eno leto in trajna odstranitev.

Opomin in ukor izreka rektor. Ostale kazni izreka učiteljski zbor. Kazni odstranitve s šole kakor tudi trajne odstranitve so pravomočne, ko jih odobri minister za prosveto, izvršne so pa takoj, ko jih učiteljski zbor izreče.

VI. Pouk.

Člen 22.

Pouk na tej šoli traja najmanj 10, največ pa 12 semestrov, oziroma pet ali šest šolskih let in se vrši v državnem jeziku, za posamezne predmete pa, po kanonskih predpisih, tudi v latinskem jeziku.

Šolsko leto se začne 1. oktobra in traja do 30. septembra. Deli se na zimski in letni semester. Zimski semester traja od začetka šolskega leta do 31. januarja. Letni semester se začne 1. februarja.

Člen 23.

Predavanj ni ob državnih in cerkvenih praznikih. Šolsko delo se mora urediti tako, da morejo slušatelji redno opravljati duhovne vaje.

Božične in velikonočne počitnice trajajo po 15 dni.
Rektor ustavi predavanja lahko za največ 3 dni v enem semestru. Za daljšo ustavitvev predavanj sta potrebna sklep učiteljskega zbora in odobritev ministra za prosveto.

Člen 24.

Za pouk na tej šoli so téle stolice:

1. filozofija z zgodovino filozofije in psihologijo verstev;
2. sveto pismo stare zaveze z biblijsko arheologijo in vzhodnimi jeziki;
3. Sveto pismo nove zaveze s klasičnimi jeziki;
4. osnovno bogoslovje z zgodovino verstev in primerjalnim bogoslovjem;
5. dogmatika z zgodovino dogem in vzhodnim bogoslovjem;
6. moralka z moralno filozofijo in sociologijo;
7. cerkvena zgodovina s patrologijo;
8. cerkveno pravo;
9. pastoralno bogoslovje s homiletiko, retoriko, katehetiko in pedagogiko;
10. liturgika z asketiko in mistiko.

Člen 25.

Predmeti se delijo na glavne in na stranske.

Glavni predmeti so: a) sistematična sholastična filozofija; b) sveto pismo stare zaveze s hebrejskim jezikom; c) sveto pismo nove zaveze s hermenevtiko; č) apologetika; d) dogmatika; e) moralno bogoslovje s sociologijo; f) splošna cerkvena zgodovina s patrologijo (s posebnim ozirom na Slovane); g) cerkveno pravo; h) pastoralno bogoslovje; i) homiletika, katehetika in pedagogika.

Stranski predmeti so: a) enciklopedija bogoslovja; b) pomožne zgodovinske vede; c) psihologija verstev; č) primerjalno bogoslovje, zlasti vzhodno bogoslovje; d) liturgika, asketika in mistika; e) zgodovina dogem in moralna filozofija; f) uvod v filozofijo z zgodovino filozofije in retoriko; g) pastoralna medicina; h) cerkvena umetnost s krščansko arheologijo; i) cerkveno petje; j) uradna administracija in k) zgodovina lavantinske škofije.

Člen 26.

Vsak slušatelj mora iz predmetov, ki so se predavali v tistem letu, meseca junija opraviti izpit. Izpit se opravlja pred komisijo najmanj treh članov. Izpitno komisijo odredi rektor.

Iz stranskih predmetov, ki so se predavali v tistem letu, mora slušatelj opraviti kolokvij. Kolokvij se opravlja pred predmetnim učiteljem.

K izpitu iz glavnega predmeta se sme javiti samo tisti slušatelj, ki je ta predmet z uspehom kolokviral pred predmetnim učiteljem.

Kandidat, ki je v enem letu dobil pri kolokviju slabo oceno iz največ dveh predmetov, mora ponoviti kolokvij pred komisijo, v katero spadata predmetni učitelj in še dva člana. To komisijo odredi rektor.

Člen 27.

Ocene so od 1 do 10. Ocene od 1 do 5 so »slabo«, 6 in 7 »dobro«, 8 in 9 »prav dobro« in 10 »odlično«.

Kolokvij in izpit je napravil tisti slušatelj, ki se oceni z najmanj 6.

Za izpite in kolokvije, pri katerih prisostvuje komisija, se določa ocena z večino glasov. Če se člani izpitne komisije ne zedinijo, se določi ocena po aritmetični sredini.

Člen 28.

Kateri predmeti naj se predavajo v posameznih letih kakor tudi natančnejše določbe o prijavi za izpite in o poteku izpitov se predpišejo s pravilnikom o izpiti, ki ga izda minister za prosveto na predlog učeljskega zbora.

Člen 29.

Diplomski izpit se opravlja iz tehle skupin:

I. filozofska skupina: sistematična sholastična filozofija;

II. biblijska skupina: sveto pismo stare in nove zaveze;

III. dogmatična skupina: apologetika (osnovno bogoslovje), zgodovina verstev, dogmatika; primerjalno bogoslovje; patrologija z zgodovino dogem;

IV. moralno-pastoralna skupina: moralno bogoslovje (občni in posebni del); pastoralno bogoslovje; liturgika;

V. pravno-zgodovinska skupina: cerkveno pravo; občna cerkvena zgodovina s posebnim ozirom na Slovane.

Diplomski izpit se opravlja po predmetih, in sicer redoma konec tistega semestra, v katerem se je končalo slušanje tistega predmeta. Izpit se opravlja pred komisijo najmanj treh učiteljev. To komisijo odredi rektor. Komisija odloči z večino glasov, ali je kandidat napravil izpit, in mu določi za vsak predmet eno izmed ocen po členu 27.

Rektor mora o tem izpitu izvestiti škofa.

Kandidatom, ki napravijo vse izpite, se izda diploma. Diplomo podpisajo rektor, najstarejši profesor in sekretar šole.

Člen 30.

Izpiti in kolokviji se opravlja v mesecu juniju. Izjemoma smejo tisti kandidati, ki so opravljali izpit v mesecu juniju, pa ga niso napravili ali ki so prišli z drugih šol, opravljati izpite tudi še v mesecu oktobru.

Člen 31.

V naslednji letnik se smejo vpisati samo tisti slušatelji, ki so napravili vse letne izpite in kolokvije iz prejšnjega leta. Izjemoma dovoli učeljski zbor lahko vpis v prvi semester naslednjega leta tudi tistemu slušatelju, ki je opravljal v juniju in oktobru vse letne izpite in kolokvije, a ni dobil zadovoljive ocene iz največ dveh predmetov. Tak slušatelj je dolžen opravljati te izpite in kolokvije v mesecu januarju. Če tudi tedaj pokaže neuspeh, se odpusti s šole.

Člen 32.

Da bi se olajšal pouk, ima šola svojo knjižnico in po en seminar za vsako skupino predmetov, ki tvorijo eno stolico.

Knjižnica in seminarji imajo svoje statute, ki jih izda učeljski zbor, odobri pa minister za prosveto.

Knjižničarja izbere učeljski zbor izmed profesorjev šole. Seminar vodi učitelj, postavljen za tisto stolico. Če je stolica prazna, poveri učeljski zbor vodstvo seminarja enemu izmed učeljev na šoli. Knjižničar in upravnik seminarja sta odgovorna računodajnika.

Knjižničar dobiva za opravljanje svoje dolžnosti poseben honorar, ki mu določi višino minister za prosveto.

Člen 33.

Ta šola ni pooblašena za nostrificiranje inozemskih diplom.

VII. Prehodne določbe.

Člen 34.

Do konca tekočega proračunskega leta se vzdržuje ta šola kakor do-
slej; osebni razhodki obremenjajo še dalje državni proračun, materialni pa
državno subvencijo za šolanje rimskokatoliškega duhovniškega naraščaja.

Od začetka prihodnjega proračunskega leta se bo vzdrževala šola iz
posebnih partij in pozicij državnega proračuna.

Člen 35.

Z dnem razglasitve te uredbe se prevedejo tisti učitelji te šole, ki so
tega dne že bili državni uradniki, v zvanja po tej uredbi, in sicer:

1. trije najstarejši profesorji te šole dobijo zvanje rednega profesorja
in najnižjo položajno skupino tega zvanja;

2. ostali profesorji te šole dobijo zvanje izrednega profesorja in ob-
držijo sedanje skupine, oziroma dobijo najnižjo skupino tega zvanja po
tej uredbi;

3. sedanji suplenti postanejo docenti, če spolnjujejo pogoje po tej
uredbi, t. j. če so napravili doktorski izpit. Drugače se dajo ministru za
prosveto na razpoloženje.

Duhovniki te šole se postavijo na razpoloženje.

Člen 36.

Dokler se ne izdajo potrebna pravila in odredbe po tej uredbi, veljajo
za delo na tej šoli dosedanji predpisi, kolikor ne nasprotujejo določbam
te uredbe.

Člen 37.

Ta uredba stopi v veljavo na dan razglasitve v »Službenih novinah«
in prenehajo s tem dnem veljati vsi predpisi, ki nasprotujejo njenim
določbam.

V Beogradu dne 23. avgusta 1940.

Minister za prosveto
dr. Korošec s. r.

★

Ministrski svet je v svoji seji z dne 26. avgusta 1940. na predlog mi-
nistra za prosveto in na podstavi § 42., točke 6., finančnega zakona za
l. 1939./40., odst. 1. § 1. uredbe o proračunskih dvanajstinah za mesece
april, maj, junij, in julij 1940. in § 1. uredbe o proračunskih dvanajstinah
za mesece avgust, september, oktober, november in december 1940. ter
januar, februar in marec 1941. usvojil to uredbo.

V Zagrebu dne 26. avgusta 1940.; M. s. št. 1124.

Minister za prosveto
dr. Korošec s. r.

Predsednik ministrskega sveta Podpredsednik ministrskega sveta
in namestnik ministra za notranje posle **dr. Vl. Maček s. r.**

Dragiša Cvetković s. r.

(Sledijo podpisi vseh drugih gg. ministrov.)

Lavantinski knezoškofijski ordinariat

v Mariboru, dne 30. oktobra 1940.

Izdaje lavantinski knezoškofijski ordinariat. — Urejuje dr. Josip Mirt.

Tiska Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.